

Høring i Stortingets Familie- og kulturkomité

21. april 2008

Felles ekteskapslov for enkjønnede og tokjønnede par - Ot.prp. nr. 33 (2007-2008)

Momenter og spørsmål utarbeidet av MorFarBarn.no:

1. Basiskunnskap
2. Biologiske realiteter
3. Barns rettigheter
4. Bibelen og alle religioner
5. Behandlingen
6. Bagatelliseringen

1. Basiskunnskap

(ifølge Statistisk Sentralbyrå):

- * **844 000** = Antall ekteskap i Norge
- * **1.700** = Antall partnerskap i Norge (dvs ca 1 promille av den voksne befolkning)
- * **1,1 million** = Antall barn i Norge
- * **240** = Antall barn med foreldre i partnerskap (dvs ca 0,2 promille av norske barn)

- * **1%** = Antall selvdefinerte homofile mellom 18 og 49 år i Norge (Folkehelsas seksualvaneundersøkelse 2003)
- * **1,1%** = Antall selvdefinerte biseksuelle mellom 18 og 49 år i Norge (Folkehelsas seksualvaneundersøkelse 2003)
- * **Ca 2.000** = Antall medlemmer i LLH
- * **Oppløste** lesbiske partnerskap: 3 ganger så høy frekvens som ekteskap, også når parene har barn (Turid Noack i SSB)

a) Er det god familiepolitikk at kravene fra en liten gruppe av enkjønnede par skal legge premisene for hele samfunnets forståelse av ekteskap og foreldreskap, seksualitet og forplantning, familiestrukturer og barns rettigheter?

b) Har norske politikere tenkt gjennom de langsiktige konsekvensene av å definere unntaket som norm?

2. Biologien

Relasjonen mellom **mor, far og barn er biologisk forankret**. Den er samfunnets grunncelle og viktigste byggekloss, som det finnes sterke grunner for å verne om og sette i en særstilling. Enkjønnet ekteskap er på sin side en sosial konstruksjon som må "låne" av heteroseksualiteten for å reprodusere seg.

Enkjønnet og tokjønnet samliv er **vesensforskjellige samlivsformer**, ikke minst utifra barnets perspektiv. Mann og kvinne, mor og far, har hver sine unike bidrag i et barns liv og utvikling. Kjønnspolariteten og foreldrenes ulikhet er viktig for barns oppvekst og modning, og for utviklingen av identitet og selvbylde. Det viser både erfaring og forskning. Foreldre er mye mer enn individuelle "omsorgspersoner".

Ettersom utgangspunktet og forutsetningene for enkjønnet og tokjønnet samliv er forskjellige, er det **ikke diskriminering** å differensiere mellom dem. Det er tvert imot en saklig og velbegrunnet forskjellsbehandling, lik den forskjellsbehandlingen som skjer mellom menn og kvinner i idretten.

- a) Har Stortinget dypest sett mandat til å relativisere den biologiske mor-far-barn-relasjonen og definere enkjønnet samliv som identisk med denne?
- b) Hvem gir norske politikere rett til å avskaffe foreldreskapets biologiske forankring og definere slekt, gener, arv og blodsband som irrelevant?
- c) Har norske politikere tenkt gjennom hvilken kulturrevolusjon det vil være for barn, familier og samfunn om man avskaffer kjønns polariteten som et bærende element i ekteskapsforståelsen?
- d) Hvis Stortinget avskaffer hetero-normen i ekteskapet, hva vil man da sette i stedet? Kun par-normen? Hvordan vil man på sikt greie å forsvare par-normen som konstituerende for ekteskapet, dersom hetero-normen er fjernet? Er ikke det diskriminerende mot alle som opplever biseksuell eller polyamorøs tiltrekning? Med hvilken rett kan politikerne dømme deres kjærlighet som mindre verdifull? Jfr det sentrale utsagnet i LLHs politiske plattform: "Vi vil støtte alle seksuelle uttrykk som er basert på likeverd og samtykke."

3. Barna

a) Lovforslaget om felles ekteskapslov, assistert befruktning og adopsjon fokuserer på voksnes krav, ønsker og påståtte "diskriminering". **Hele lovforslaget er gjennomsyret av en individualistisk rettighetsideologi med voksnes selvrealisering i sentrum.** Hva med barnas rettigheter? Regjeringens notat fokuserer ensidig på rettighetene til barn som allerede er født. Hva med rettighetene til dem som ennå ikke er unnfanget? Har ikke de en naturgitt rett til mor og far?

- a) Hvem har gitt staten rett til aktivt å velge bort far på disse barnas vegne?
- b) Er det ikke grov barnediskriminering fra statens side hvis den fratrukker noen barn muligheten til å kjenne og vokse opp med sin far? Vil ikke disse barna bli utsatt for en uttallig forskjellsbehandling fra statens side i forhold til alle andre barn?
- c) Er det likestilling av barn hvis staten tvinger noen av dem til å vokse opp uten far, mens alle andre har mulighet til å kjenne sin far?
- d) Er det ikke en grov undervurdering av fars betydning i et barns liv å si at han egentlig er overflødig? Hva vil en slik ideologi gjøre med den oppvoksende slekt – ikke minst gutter?

b) Med en kjønnsnøytralisert ekteskapsforståelse må **skolebøker og undervisning endres**. Pappa-pappa og mamma-mamma vil bli fremstilt som like naturlig og normalt som mor og far. Alt er jo ekteskap. Samlivsmessige rammer, forventninger, normer, modeller og sosiale scripts vil bli demontert. Alt vil flyte. Alle norske barn og ungdommer vil bli pådyttet et nytt og krevende prosjekt: "Skal jeg gifte meg med en mann eller dame?"

- a) Er det ikke stor sannsynlighet for at en slik radikal kjønnsideologi i barnehager, skoler, lovverk og samfunnsinstitusjoner vil føre til økt forvirring, usikkerhet, utprøving og problemer blant mange barn og unge?
- b) Er norske foreldre positive til at denne nye samlivsideologien skal gjennomsyre lærebøker og undervisning?

c) Forskningen og erfaringen angående barn som vokser opp med foreldre av samme kjønn, er **svært mangelfull**: Den er tynn, kortvarig og delvis tendensiøs. Når Barneombudet blir sitert i proposisjonen på at "barn i likekjønnede familier er et gjennomforsket tema", er dette direkte usant. Det innrømmer også forfatteren av delutredningen "Barn som vokser opp i likekjønnspar". Men av en eller annen grunn drar hun ikke de nødvendige konsekvenser av denne erkjennelsen. I stedet trekker hun

allmenne slutninger som det ikke er grunnlag for. Omtrent alle studier som er gjennomført, dreier seg om **barn som opprinnelig er født i heteroseksuelle forhold**. Selv om moren ved studienes gjennomføring har begynt å leve lesbisk, kjenner barnet sin far. Å trekke slutninger fra barn i denne livssituasjonen til barn som er resultat av kunstig befruktning med ukjent far – eller som er adoptivbarn – er uholdbart. Å bygge ny familielovgivning på slike studier, er uansvarlig – for å si det mildt.

I tillegg til at studiene ikke handler om barn som er adoptert eller som vokser opp med ukjent far, er nesten alle kjennetegnet av **alvorlige metodiske svakheter**: Svært små utvalg, selvrekrutterende deltakere som ikke er representative, enslige mødre som kontrollgruppe, svært få lengdestudier, omtrent ingen studier utført av team med forskere med ulikt ideologisk ståsted. (De aller fleste forfattere av studiene er positive til den homopolitiske agendaen. Det gjelder f.eks. Sigrun Saur Stiklestad, som blir brukt av regjeringen. Hun er lesbisk aktivist og var leder av LLH Trøndelag da hun skrev sin hovedoppgave som blir tillagt stor troverdighet i regjeringens delutredning om barn i enkjønnede parforhold.)

Susan Golomboks lengdestudie blir fremhevet i regjeringens høringsnotat og proposisjon som spesielt god. Det nevnes imidlertid ikke at det er en av de ytterst få lengdestudier som finnes, den har bare 25 barn og lesbiske mødre som deltakere, alle barna var født i heteroseksuelle forhold med kjent far, deltakerne var selvrekrutterte og ikke representative, kontrollgruppen var enslige mødre og ikke normalt fungerende familier med mor og far. Dessuten blir **visse funn i Golomboks studie aldri nevnt** i norsk debatt: Da barna med lesbisk mor var blitt voksne, hadde 24% av dem hatt sex med andre av samme kjønn, og 8% definerte seg som homofile. I kontrollgruppen var tallet null i begge tilfeller. Når regjeringen (og mange andre) sier at det ikke finnes belegg for at barn i enkjønnede forhold utvikler seg annerledes enn andre barn, er det kort og godt ikke sant.

4. Bibelen

Kjønnsnøytral ekteskapslov **frontkolliderer med Bibelen**, men også med Koranen og med alle andre hellige bøker. Å innføre en radikalt ny forståelse av hva ekteskap er, vil føre til en permanent konflikt mellom staten og alle trossamfunn i Norge. Frontene vil bli skjerpet, polariseringen øke, konfliktnivået heves. Når statsråd Anniken Huitfeldt uttalte til pressen at de fleste kristne og muslimer nok vil endre oppfatning av hva et ekteskap er når de bare får litt tid på seg, tar hun trolig grundig feil. Kjønns polaritet, mor-far-barn-relasjonen, forplantning, seksualitet, og ekteskap som et forhold mellom mann og kvinne, er grunnleggende elementer i alle religioner. Både på kort og lang sikt vil det være helt uaktuelt for trossamfunnene å forandre skapelsesteologien i sine grunnvoller bare fordi Stortinget har kjønnsnøytralisert ekteskapet.

- a) Anser norske politikere det som uproblematisk at norsk lovgivning kommer til å være på kollisjonskurs med alle religioner og de kulturer?
- b) Regner Stortinget med at en kjønnsnøytral ekteskapslovgivning vil fremme integreringen av muslimer, hinduer og buddhister i Norge? Eller er det mer sannsynlig at en slik lov vil føre til større opplevelse av avstand og forakt overfor norsk samlivsmoral og norske verdier?
- c) Vil den nesten universelle forståelsen av ekteskap som et samliv mellom mann og kvinne, fortsatt bli akseptert i Norge, eller vil man i fremtiden bli stemplet som intolerant og diskriminerende hvis man i ord og handling holder fast på at ekteskapet er en institusjon for mann og kvinne?

5. Behandlingen

av lovforslaget er **dypt kritikkverdig**. I alle større lovsaker er det normal rutine at man gjennomfører en offentlig utredning, legger fram en stortingsmelding, og utfører grundige konsekvensanalyser. I forslaget til ny ekteskapslov mangler ALT dette. Når man sammenligner med den forrige revisjonen av ekteskapslovgivningen, blir kontrasten tankevekkende: Ekteskapslovutvalget jobbet i 16 år før det la fram sin endelige utredning – fra 1971 til 1987. Nå ønsker man å få vedtatt en mye mer radikal reform som en hastesak før neste valg. Det er lite ærefullt for norske politikere og vil gi loven minimal legitimitet i manges øyne.

Når regjeringen stadig gjentar at loven er "tilstrekkelig utredet", lyder det hult. Alt arbeid i departementet har vært gjennomført med konklusjonen definert på forhånd, uten at denne bygger på noe som helst skriftlig og grundig forarbeid – verken fra partier eller andre instanser. Verken partienes programformuleringer eller Soria Moria-erklæringen bygger på noe som helst faglig forarbeid. "Delutredningene" i regjeringens høringsnotat var bestillingsverk fra fem enkeltpersoner som deler regjeringens ideologi, og som alle støtter regjeringens forhåndsbestemte konklusjoner. I en så viktig sak opplever mange nordmenn denne saksbehandlingen som uanstendig, tendensiøs og uansvarlig.

6. Bagatelliseringen

av hvilket omfang og konsekvenser en ny ekteskapslov kan få, er oppsiktsvekkende. Mange politikere tror åpenbart at en kjønnsnøytral ekteskapslov ikke vil få noen som helst negative konsekvenser – verken for barna, skoleverket, familiestrukturene, samfunnsutviklingen og konfliktnivået i samfunnsutviklingen. Det er trolig både **korttenkt og urealistisk**.

Å forandre ekteskapet i sine grunnvoller vil skape mange permanente konflikter i framtidens samfunn. Kirkens Bymisjon har trolig rett når de i sin høringsuttalelse skriver at loven kan utløse så mye motstand i deler av befolkningen at det vil "undergrave den ønskede signaleffekt" som politikerne håper på. I stedet for økt respekt og toleranse overfor enkjønnede par, vil loven lett kunne føre til **økt skepsis og motstand overfor enkjønnet samliv**. Homofile partnerskap som en enkjønnet institusjon kan mange leve greit med. Noe helt annet er det når **ekteskapet blir erobret, forvandlet i sin grunnstruktur og utsatt for et dårlig forberedt samfunnseksperiment med barn i hovedrollen**. Det opprører svært mange.

Hundretusener av nordmenn kommer aldri til å anerkjenne enkjønnede parforhold som "ekteskap". Det er ikke fordi de nødvendigvis har noe imot homofilt samliv (mange av dem er positive til partnerskap), men fordi de mener at ekteskapet pr definisjon er et samliv mellom mann og kvinne.

Med en ny ekteskapslov blir de fleste kristne og muslimer **potensielle lovbrytere**. Det samme gjelder religiøse skoler, barnehager og institusjoner som i pakt med sitt verdigrunnlag står fast på at ekteskapet er en institusjon for mann og kvinne.

Regjeringen varsler at den ikke vil gi reservasjonsrett til helsepersonell som har samvittighetsproblemer med å gi assistert befruktning til enkjønnede par, der barnet vil vokse opp uten en far. Siden regjeringen har sviktet i forarbeidet og ikke gjennomført noen som helst konsekvensanalyse, er **konsekvensene for andre yrkesgrupper foreløpig helt ukjent**.

- a) Hva vil f.eks. skje med kristne og muslimske lærere som utifra sin religion, samvittighet eller andre årsaker ikke er villig til å bruke lærebøker der ekteskap mellom to menn eller to kvinner blir framstilt som identisk med ekteskap mellom mann og kvinne?
- b) Vil barnehagelærere kunne reservere seg mot å lese høyt fra bøker der to mammaer eller to pappaer i ekteskap blir framstilt som like naturlig og normalt som mor og far? Eller må de finne seg en annen jobb?
- c) Blir det yrkesforbud i en rekke stillinger for alle dem som ikke anerkjenner enkjønnede parforhold som ekteskap?
- d) Vil enkeltpersoner og institusjoner møte utstøtelse, sanksjoner, rettssaker, bøter og tap av statsstøtte dersom de ikke tilpasser seg en ny ekteskapsforståelse?

De uavklarte spørsmålene er mange og omfattende.